

Силабус курсу

Теорія і практика «нового» регіоналізму

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність 052 «Політологія»
Освітньо-професійна програма «Міжнародні та регіональні політичні комунікації»

Дні занять:
Консультації:

Рік навчання: IV, Семестр: VIII

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

Д-р політ. наук, проф. Рудакевич Олег Михайлович

Контактна інформація

rudakevych.om@gmail.com+380672567940

Опис дисципліни

Дисципліна «Теорія і практика «нового» регіоналізму» спрямована на формування у бакалаврів з політології теоретичних знань та практичних навиків з нової регіональної політики, яка успішно втілена у практику країн Європейського Союзу та впроваджується сьогодні в Україні. Це дозволить фаховим політологам успішно виявляти, аналізувати та розв'язувати проблеми у сфері міжнародних та регіональних політичних комунікацій, що проявляються в децентралізації державного устрою в умовах підготовки України до вступу в ЄС.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4/4	1. Об'єктивні передумови та ідейні засади «нового» регіоналізму.	Розуміння об'єктивних передумов формування теорії та практики «нового» регіоналізму в умовах глобалізації та децентралізації державного устрою. Увідомлення змісту та наслідків процесу набуття політичної суб'єктності регіонами в процесі здійснення нової регіональної політики, засвоєння відповідного понятійного апарату	
6/6	2. Сутність та еволюція регіональної політики ЄС. Концепція «Європи	Розуміння сутності та мети регіональної політики ЄС, історичних етапів її розвитку, пріоритетів та фінансової основи.	Поточне опи-тування

	регіонів», її трансформація та сучасний зміст.	Отримання навиків вналізку змісту концепції «Європа регіонів», її динаміки	
4 / 4	3. Нормативно-правове та інституціональне забезпечення регіональної політики ЄС.	Уміння використовувати номенклатуру територіальних одиниць ЄС NUTS для аналізу стану та динаміки євро регіонів. Розуміння основ нормативно-правового та інституційного забезпечення політики європейської регіоналізації, а також статусних зміни у відносинах національних держав та євро регіонів	
4 / 4	4. Моделі політики регіонального розвитку.	Розуміння особливостей моделей політики регіонального розвитку країн-членів ЄС. Володіння досвідом розроблення та вдосконалення дво- та тривірневої структури державного устрою й керівництва процесами вирівнювання регіонального розвитку, посилення комунікації населення і влади	
4 / 4	5. Досвід нової регіоналізації Польщі та формування в ній ефективної системи місцевого самоврядування.	Усвідомлення причин переходу польської держави до нової регіональної структури, правових та інституційних основ цього процесу. Мати конкретне уявлення про тривірневу модель місцевого самоврядування в Польщі, місце і роль у ній гмін, розуміти значення польського досвіду для України	Поточне опитування
2 / 2	6. Територіальна структура України: сучасний стан та потреба в новій регіоналізації.	Розуміння конституційно-правових засад регіональної структури української держави та диспропорцій у соціально-економічному розвитку регіонів. Усвідомлення проблем у регіональній політиці, які привели до територіальних втрат української держави	
4 / 4	7. Особливості регіональної політики в Україні. Роль політичної комунікації у її	Розуміння місця і ролі регіональної політики в структурі внутрішньої політики української держави, засобів її правового та інституційного забезпечення.	

	забезпеченні.	Усвідомлення функцій основних суб'єктів регіональної політики, змісту та різновидів суспільно-політичних комунікацій на рівні регіону та держави, проблем їх оптимізації. Розуміння політики України та ЄС щодо т. зв. «ДНР», «ЛНР» і Криму, а також перспектив відновлення територіальної цілісності української держави	
4 / 4	8. Принципи, напрями і пріоритети регіональної політики української держави.	Розуміння принципів регіональної політики, що визначені нормативними актами України. Спроможність аналізувати напрями і пріоритети регіональної політики та оцінити роль міжрегіональної інтеграції, як вирішальної умови зміцнення загальноукраїнського соціально-політичного простору. Уміння визначати «точки зростання» територій, у тому числі розуміти проблеми Тернопільщини в формуванні дієздатного регіонального соціально-економічного комплексу	
2 / 2	9. Місцеве самоврядування в Україні в умовах децентралізації. Об'єднані територіальні громади в новій регіональній політиці.	Розуміння структури та функцій системи місцевого самоврядування в Україні, місця і ролі у ній ОТГ. Уміння розробляти та аналізувати стратегію розвитку об'єднаних територіальних громад з врахуванням регіональної специфіки.	Поточне опитування
6 / 6	10. Міжрегіональне співробітництво України та ЄС і чинники зближення моделей їх регіонального розвитку.	Усвідомлення об'єктивної потреби та перспектив транскордонного співробітництва українських регіонів із регіонами сусідніх держав та правої основи цього процесу. Знання особливостей єврорегіонів в яких бере участь Україна. Здатність оцінити європейський досвід регіональної політики для країн Європи та світу, в т.ч. для України.	

Літературні джерела

1. Бостан С. Особливості розвитку транскордонного співробітництва України в контексті реалізації її регіональної політики. *Транскордонна співпраця – випробовування кризами: пошуки більшої ефективності та результативності*. 2022. С. 19-30.
2. Бровко О. В. Регіональна політика та євро регіони. *Політичні науки та методика викладання суспільно-політичних дисциплін*. Вип.30. 2021. С. 90–97.
3. Європейська Хартія про місцеве самоврядування. URL : zakon.rada.gov.ua/laws/show/944_036#Text
4. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL : kmu.ua/diyalnist/yevropejska-integracyya/ugoda-pro-asociacyu
5. Горжелак Г. Децентралізація територіальної організації в Польщі. URL : <http://www.largis.ldp.lviv.ua/ukraine/documu.htm>
6. Євро регіон «Буг». URL : euroregionbug.com.ua
7. Захарченко В. І. Суперпозиція основних напрямків нової регіональної політики України та розвинених країн (у контексті використання зарубіжного досвіду). *Економічний форум*. 2020. Т. 1. №. 1. С. 13–19.
8. Ємельяненко Л. М., Федулова Л. І. Децентралізація в сфері соціальної політики в регіонах України. *Економіка та держава*. 2021. №. 4. С. 4-11.
9. Кавунник А. Л. Регіональні аспекти міжнародної політики Європейського Союзу в контексті " Східного партнерства". *Література та культура Полісся. №99. Серія «Історичні науки»*. 2020. №31. С. 133–143.
10. Карпатський регіон. URL : www.euroregionkarpaty.com.ua.
11. Кіш Є. Б. Європейські принципи та функції євро регіонального та транс кордонного співробітництва. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Історичні науки*. – 2019. – №. 1. – С. 46-51.
12. Кіш Є. Регіональна політика Європейського Союзу: стратегічні імперативи для України. URL : ji.lviv.ua/n23text/kich.htm.www.
13. КРИШЕНЬ О. В. Сучасні тенденції формування, реалізації та розвитку регіональної соціальної політики в Україні. *Публічне управління та місцеве самоврядування*. 2020. №. 1. С. 52–58.
14. Курилюк Ю., Родінова Н., Овчар П. Проблеми та перспективи міграційної політики ЄС. *Економіка та суспільство*. 2022. №. 46.
15. Лелеченко А. П. Регіональна політика як науково-прикладний феномен. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. №. 13–14. С. 92–96.
16. Никитюк Т. Л. Структурні фонди Євросоюзу: механізм фінансування регіонального розвитку. URL : <http://limej.ru/index.php/home/223-stat/61791>
Regional_naya_politika_stranchlenov_ES.html

17. Причепя І. В. Сметанюк О. А., Ратушняк О. Г. Інвестиційна політика Європейського Союзу в межах зовнішньоекономічних зв'язків з Україною. *Ефективна економіка*. № 5. 2020.
18. Прокопчук О., Ковальчук О., Усюк Т. Європейська політика згуртування: концептуальні засади, імперативи для України. *Економіка та суспільство*. 2021. №. 26.
19. Рошка П. И., Рошка Л. П. Региональная политика в странах Европейского Союза. *Регіональна економіка та управління*. 2020. №1. С. 56–60.
20. Рудакевич О. М. Гердерова ідея України як «Нової Греції» в національній стратегемі. *Європейська інтеграція в контексті світових глобалізаційних процесів* [Електронний ресурс]: матеріали УІІ щоріч. наук.-практ. конф. 19 грудня 2019 р. / за заг. ред. М. М. Іжі, В. М. Кривцової. Одеса : ОРІДУ НІДУ, 2020. С. 47–49.
21. Рудакевич О. М. Українська стратегема як складова національної та європейської ідей. *Соціокультурні та політичні пріоритети української нації в умовах глобалізації: моногр.* Тернопіль : ВПЦ «Університетська думка», 2021. С. 40–62.
22. Соціокультурні та політичні пріоритети української нації в умовах глобалізації /Т. Гончарук та ін.; за ред. роф. О. Р
23. Томашук І. В. Нові підходи розвитку сільських територій України в умовах децентралізації та змін у державній регіональній політиці. *Ефективна економіка*. 2020. № 1. С. 2–10.
24. Трансформація в Польщі та в Україні. Вибрані аспекти / за ред А. Антошевського, А. Колодій, К. Ковальчика . Wrocław, 2010.
25. Яремчук Р. Є. Ефективність реалізації державної регіональної політики в контексті проблематики територіальних диспропорцій. *Регіональна економіка*. 2021. Т. 2. С. 61-71.

Політика оцінювання

• **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

• **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

• **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100 бальною шкалою) з дисципліни «Теорія і практика «нового» регіоналізм» визначають як середньозважену величину, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового модуля.

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4
--------------------	--------------------	--------------------	--------------------

20%	20%	20%	40%
1. Усне опитування під час занять (макс. 10 балів за тему; теми №1–5) 2. Письмова контрольна робота – макс. 50 балів	1. Усне опитування під час занять (макс. 10 балів за тему; теми №6–10) 2. Письмова конр. роб. – макс. 50 балів	1. Підготовка КПЗ (макс. 40 балів) 2. Захист КПЗ (макс. 40 балів) 3. Участь у тренінгах (макс. 20 балів)	1. Пит 1. – макс 40 балів. 2. Пит 2. - макс 40 балів 3. Тестові завдання (10 тестів; макс. 2 бали за тест)

Шкала оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	Відмінно	A (відмінно)
85–89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)